

Сергій РУДЬКО

кандидат історичних наук, доцент

Національна академія сухопутних військ

імені гетьмана Петра Сагайдачного

(Львів, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4734-4276>Електронна пошта: serhii.rudko@gmail.com

СТАНОВЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ НАДАННЯ ВЕЛИКОЮ БРИТАНІЄЮ НЕЛІТАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ В ІНТЕРЕСАХ ПІДВИЩЕННЯ БОЙОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ (2022–2024)

У статті проаналізовано обсяги і напрями нелетальної допомоги, яку Велика Британія надала Силам оборони України з 2022 по 2024 рр. в умовах повномасштабної російсько-української війни. Автор акцентує увагу на значенні системної підтримки, яку надає Сполучене Королівство для підвищення обороноздатності України. Зокрема, розглянуто поставки засобів індивідуального захисту, включно з шоломами та бронезилетами, зимовим спорядженням, технічними засобами для розмінування, транспортними засобами, радіолокаційним обладнанням та іншими матеріальними ресурсами. Окрему увагу зосереджено на програмах навчання українських військовослужбовців у рамках операції Interflex. Висвітлено питання технічного обслуговування й ремонту бронетехніки та артилерійських систем, який проводять на території України за участю британських компаній, зокрема Babcock International. Розглянуто також роль британських волонтерських організацій, громад і малого бізнесу в забезпеченні Збройних Сил України транспортними засобами та іншим нелетальним обладнанням. Стаття висвітлює внесок Великої Британії у процес цифровізації військової системи України, зокрема постачання технічного обладнання для реєстрів військовозобов'язаних. Автор окреслив вплив британської допомоги на підвищення бойових спроможностей української армії та покращення умов для виконання бойових завдань у зимовий період. Робота спирається на широку джерельну базу, зокрема: офіційні заяви Міністерства оборони Великої Британії, аналітичні матеріали спеціалізованих військових порталів (Military, Army Be The Best, UK Defence Journal) і публікації у засобах масової інформації. У висновках зазначено, що підтримка, яку надає Велика Британія, є стратегічно важливою для України і справляє довготривалий вплив на посилення її обороноздатності.

Ключові слова: російсько-українська війна, міжнародна військова допомога, нелетальне озброєння, Міжнародний фонд для України, Велика Британія, Збройні Сили України, операція Interflex.

Постановка проблеми. Російсько-українська війна обновила велику потребу в забезпеченні Збройних Сил України різноманітними ресурсами, у тому числі нелетальною військовою допомогою. Підтримка союзників, зокрема Великої Британії, відіграє вирішальну роль у підвищенні обороноздатності України, особливо надання зимового спорядження, засобів розмінування, технічного забезпечення та радіолокаційного обладнання. Це важливо і для оперативної ефективності військових, і для цивільного населення, яке перебуває у районі бойових дій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нелетальна допомога Сполученого Королівства в період повномасштабної російсько-україн-

ської війни висвітлена в публікаціях іноземних та українських ЗМІ і на спеціалізованих порталах (Укрінформ, Military, The Telegraph, UK Defence Journal, Army Be The Best). Важливою частиною представленого дослідження є аналіз передачі засобів захисту, зимового спорядження, транспортних засобів, радіолокаційного обладнання і навчально-тренувальних програм. Значну роль відіграють офіційні джерела: сторінки уряду та Міністерства оборони Великої Британії, Генерального штабу ЗС України, Угруповання Об'єднаних сил та компаній, що виробляють техніку або відповідають за інші аспекти нелетальної допомоги Україні (Pearson Engineering, Blighter Surveillance Systems, Babcock International). Вони

забезпечують доступ до статистичних даних та інформації про навчання персоналу та обслуговування техніки. Обсяги і внесок допомоги Сполученого Королівства в обороноздатність України у публікаціях висвітлені фрагментарно, лише в окремих аспектах. Комплексний аналіз британської підтримки ще не був предметом наукових досліджень, що підкреслює актуальність теми запропонованої статті.

Мета статті – проаналізувати основні напрями, механізми надання та обсяги нелетальної допомоги Великої Британії Силам оборони України у 2022–2024 роках.

Виклад основного матеріалу. Сполучене Королівство допомагає Україні нелетальним озброєнням, амуніцією та засобами захисту. Ще у 2014 р. Сполучене Королівство передало Збройним Силам України сотні шоломів моделей Mk6, Mk6A та Mk7 (Army donates thousands of helmets. 2022). Напередодні повномасштабної війни, 8–9 лютого 2022 р. Велика Британія направила засоби індивідуального захисту для бійців територіальної оборони ЗС України: бронежилети, шоломи тощо (Британія передала засоби захисту. 2022). У березні 2022 р. британські військові відібрали та підготували для передачі ЗС України 84 тис. шоломів, що зберігалися на резервних складах. Перед відправленням в Україну з них необхідно було видалити ідентифікаційні знаки британської армії. Сержант Олівер Черч, який керував цією місією, зазначив, що військові охоче долучилися до ініціативи, сподіваючись, що їхня робота сприятиме захисту українських солдатів, які потребували надійного екіпірування. У подальшому Велика Британія неодноразово передавала нелетальну допомогу. Зокрема, у липні 2022 р. Україна отримала значний обсяг амуніції: понад 82 тис. шоломів, 8 450 комплектів бронежилетів і більше 5 тис. приладів нічного бачення (UK to send scores of artillery guns. 2022).

Британське міністерство оборони регулярно забезпечує зимовим обмундируванням українських військовослужбовців, які проходять підготовку в межах операції Interflex, ще до їхнього повернення на батьківщину. Відомство також зазначило, що важливу роль у цьому процесі відіграють малі та середні підприємства Сполученого Королівства. Наприклад, компанія Altberg, розташована в місті Річмонд у Північному Йоркширі, займається постачанням військового взуття для ЗС України (Ministry of Defence. 3 December 2022). За даними відділу закупівель Міністерства оборони Великої Британії, з червня 2022 р. по ли-

стопад 2023 р. у межах операції Interflex пройшли навчання майже 30 тис. українських військовослужбовців. Відповідні підрозділи міністерства забезпечили їх необхідним спорядженням (DE&S supports 30,000 Ukrainian recruits. 2023).

У листопаді 2022 р. міністерство оборони Сполученого Королівства повідомило через соціальну мережу X про постачання 195 тис. одиниць зимового спорядження для українських військовослужбовців, які проходили підготовку у Великій Британії. Індивідуальний комплект включав зимовий одяг, медичну аптечку та засоби захисту, загалом 40 предметів спорядження (Ministry of Defence. 1 November 2022).

Окрім раніше переданого оснащення, британський уряд додатково надав українським військовим 9 тис. комплектів амуніції. Про це повідомила пресслужба Генерального штабу ЗС України, посилаючись на інформацію Міністерства оборони Великої Британії (Британія передала зимове спорядження. 2022).

У листопаді–грудні 2022 р. Сполучене Королівство вкотре направило значну кількість зимового спорядження для ЗС України. У межах навчальної програми Interflex новобранці отримали понад 7 тис. комплектів теплої одягу. Також було передано 25 тис. комплектів для екстремальних холодів, близько 12 тис. утеплених спальних мішків, понад 900 генераторів і 150 опалюваних наметів. Міністр оборони Великої Британії наголосив, що це забезпечить українським військовим можливість ефективно діяти взимку, що є одним із ключових факторів їхньої боєздатності (Prime Minister announces crucial winter kit. 2022). На початку 2023 р. Україна отримала ще близько 10 тис. комплектів зимового спорядження, включаючи теплий одяг, утеплені спальні мішки та намети (Генеральний штаб ЗСУ, 25 грудня 2022).

У межах подальшої підтримки України Міністерство оборони Сполученого Королівства у листопаді 2023 р. передало чергову партію нелетального оснащення для українських військовослужбовців. До складу цього пакета увійшли понад 25 тис. комплектів зимового одягу, більше 82 тис. шоломів, 10 тис. бронежилетів і 70 тис. індивідуальних раціонів харчування (Ministry of Defence. 13 November 2023).

Через урядові канали, а також численні волонтерські та приватні ініціативи Сполучене Королівство передавало Україні автомобілі як для військових, так і для цивільних потреб. У травні 2022 р. уряд Великої Британії надав 13 броньованих позашляховиків Toyota Land Cruiser 300,

модернізованих компанією Babcock. Ці спеціально оснащені повнопривідні автомобілі було дообладнано додатковим бронюванням, що забезпечує захист від куль, протипіхотних мін і саморобних вибухових пристроїв. Машини передали у відповідь на запит українського уряду для евакуації цивільного населення із небезпечних регіонів на сході України. Крім того, їх передбачалося використовувати поліцією та Національною гвардією України для відновлення критично важливих залізничних комунікацій (UK donates fleet of armoured vehicles. 2022).

У листопаді 2023 р. британські фермери та волонтери вкотре доправили в Україну партію автомобілів для ЗС України. Зокрема, 24-та окрема механізована бригада імені короля Данила, 125-та окрема бригада територіальної оборони, а також окремі підрозділи Повітряних Сил України отримали 35 позашляховиків моделей Mitsubishi L200, Nissan X-Trail, Toyota Hilux і Land Rover Defender. Ініціатором цієї підтримки виступив британський фермер Марк Лерд, який допомагає українській армії з 2014 р. (Британські фермери пожертвували ЗСУ. 2023). У грудні 2023 р. жителі британського міста Бедфорд передали два автомобілі для потреб Збройних Сил України. Один із них, мікроавтобус, було передано медичному підрозділу 100-го батальйону територіальної оборони (Британське місто передало мікроавтобус. 2023).

Наприкінці грудня 2023 р. мер Лондона Садік Хан скасував запроваджену раніше заборону на відправку в Україну позашляховиків, що підлягали утилізації. Він звернувся до Міністра транспорту Марка Харпера з пропозицією створити механізм, що дав би можливість жителям Лондона та інших регіонів країни передавати Україні автомобілі, придатні до експлуатації, через відповідні програми утилізації (Sheridan, D. 2023). Це рішення допомогло вирішити правову проблему, що перешкоджала передачі значної кількості транспортних засобів, що мали бути списані.

Один із ключових напрямів допомоги Великої Британії Україні – ремонт та технічне обслуговування військової техніки. У липні 2023 р. Міністерство оборони Сполученого Королівства підписало контракт із компанією Babcock International, яка зобов'язалася обслуговувати та ремонтувати британські бойові машини, що перебувають в Україні. Угода ґрунтувалася на тристоронньому Меморандумі про імплементацію, укладеному між Babcock, урядом Великої Британії та Міністерством оборони України ще у червні 2021 р., а також на домовленостях із українським оборон-

ним концерном «Укроборонпром». Це створило передумови для розвитку спільних оборонних ініціатив в Україні.

Первинний контракт був розрахований на 12 місяців із бюджетом 50 млн фунтів стерлінгів та можливістю продовження. У межах угоди компанія Babcock забезпечує технічне обслуговування та ремонт бронетехніки, переданої Україні, організовує навчання українських військових спеціалістів та здійснює постачання критично важливих комплектуючих і запчастин. Обслуговуванню підлягають британські танки Challenger 2, бойові розвідувальні машини CVR(T), бронетранспортери та інші типи броньованої техніки (Babcock ramps up UK. 2023).

У лютому 2024 р. компанія Defence Equipment & Support, що діє від імені Великої Британії та Міжнародного фонду для України, підписала низку контрактів із компанією Cook Defence Systems, світовим лідером у виробництві танкових гусениць. У межах цієї угоди заплановано постачання запчастин для 500 одиниць бронетехніки, що охоплює гусениці не лише для британських бойових машин, а й для танків та бронетранспортерів радянського зразка, що перебувають на озброєнні української армії. Керівник Cook Defence Systems Вільям Кук зазначив, що хоча компанія має багаторічний досвід співпраці з британськими та союзними збройними силами, адаптація радянської бронетехніки стала для них новим викликом. Інженери компанії працювали над модернізацією гусениць, використовуючи обмежену технічну документацію та власні інноваційні рішення (Allison, G. 2024).

Україна нині є найбільш замінованою країною у світі, і міжнародна допомога у сфері розмінування має критичне значення. Одну з провідних ролей у цьому процесі відіграє Велика Британія. У грудні 2022 р. Лондон оголосив про передачу Україні понад 1 000 металошукачів Vallon та 100 комплектів для знешкодження вибухонебезпечних пристроїв. Ці засоби дають змогу саперам ефективно розчищати території, а також знешкоджувати мінні загородження та боєприпаси, що не вибухнули. Комплекти для знешкодження бомб розроблені для нейтралізації детонаторів, боєприпасів та саморобних вибухових пристроїв. Це обладнання є частиною ширшого пакету підтримки, який Сполучене Королівство надає Україні у сфері розмінування (UK military support for Ukraine, 2022).

У вересні 2023 р. Міністерство оборони Великої Британії повідомило про чергову поставку спеціалізованого обладнання для розмінування.

Україна отримала понад 1 500 одиниць техніки, що можна застосовувати як у ручному режимі, так і встановлювати на транспортні засоби. Також Королівські інженерні війська провели комплексний курс підготовки для українських саперів, яких навчали аналізувати загрози, планувати операції із розмінування, а також очищати різні типи місцевості (траншеї, окопи, фортифікаційні споруди і цивільні будівлі) під час практичних вправ. Під час тренувань військовослужбовці застосовували металошукачі, індивідуальні комплекти для розмінування та пристрої, що вже використовуються в українській армії. Окремий блок навчання був присвячений роботі з обладнанням британського виробництва, зокрема металошукачами Vallon (British Army trains Ukrainian soldiers. 2023).

У 2024 р. можливості українських саперів значно розширилися завдяки переданим Великою Британією гусеничним машинам для розмінування Minewolf 370. Ця техніка, розроблена швейцарською компанією Minewolf Systems, здатна очищати до 30 км² території за добу та знешкоджувати вибухові пристрої потужністю до 15 кг у тротиловому еквіваленті на глибині до 15 см. Мінний трал має як пілотований, так і дистанційний режим управління, що дає змогу ефективно працювати у складних умовах, зокрема на територіях із густою рослинністю та важкопрохідною місцевістю, що властиво сільськогосподарським землям і лісовим зонам України (Велика Британія передасть Україні. 2023).

Окрім того, британська компанія Defence Equipment & Support у межах Міжнародного фонду для України уклала контракт із Pearson Engineering. Це стало частиною більш масштабної програми технічного обслуговування на суму понад 100 млн фунтів стерлінгів, оголошеної у жовтні 2023 року. Згідно з угодою, британська сторона постачає багатоцільові автомобільні інтерфейси, що дають змогу адаптувати українську бронетехніку для використання інженерного обладнання, зокрема протимінних плугів, модернізованих та відремонтованих Pearson Engineering. Завдяки цим інтерфейсам українські військові можуть оперативно оснащувати свою техніку додатковими пристроями для подолання природних і штучних перешкод. Крім того, у рамках контракту передбачено постачання запасних частин і комплектів для обслуговування техніки (Pearson Engineering selected by UK MOD to provide... 2024).

У грудні 2023 р. представники Міністерства оборони та Міністерства у справах бізнесу та тор-

гівлі Великої Британії, а також керівники провідних британських оборонних компаній здійснили офіційний візит до України. За результатами переговорів було підписано низку контрактів. Зокрема, компанії BAE Systems і AMS Integrated Solutions Ltd уклали угоду про організацію ремонту та обслуговування артилерійських систем британського виробництва безпосередньо в Україні, на базі сервісних центрів AMS. Також було укладено трирічний контракт із Babcock на технічне обслуговування двох протимінних кораблів ВМС України – «Черкаси» та «Чернігів» – після їх передачі від Королівського військово-морського флоту (Британські компанії допоможуть Україні. 2023).

Окремим напрямом британської підтримки є передача радіолокаційних систем для потреб Сил оборони України. Велика Британія забезпечила українську армію радарми для виявлення безпілотних літальних апаратів та системами контрбатареїної боротьби. З червня 2022 р. британська компанія Blighter Surveillance Systems постачала в Україну радари A422, що застосовують для протидії БпЛА. Ці системи середньої дальності здатні виявляти повітряні та наземні об'єкти на відстані до 20 км (Ukraine Counter-UAS Radar. 2022).

Окрім того, 9 жовтня 2022 р. на офіційній сторінці Об'єднаних сил у Facebook було оголошено про передачу ЗС України контрбатареїного радарного комплексу ARTHUR. У британській армії цей мобільний комплекс артилерійської розвідки відомий під назвою MAMBA (mobile artillery monitoring battlefield asset). Його головне завдання – виявлення позицій ворожої польової артилерії та забезпечення оперативного контрбатареїного вогню. Система може відстежувати до 100 цілей на хвилину та фіксувати координати артилерійських установок противника на відстані 20–25 км, а мінометних позицій – на відстані 35–40 км. Ця технологія дає змогу швидко коригувати вогонь української артилерії, підвищуючи її точність та ефективність (На озброєння ЗСУ надійшов британський. 2022).

18 травня 2023 р. уряд Норвегії оголосив про передачу Україні ще трьох контрбатареїних радарів ARTHUR у співпраці з Великою Британією. Ці системи надійшли зі складів Міністерства оборони Норвегії, оскільки країна вивела їх з експлуатації та планувала замінити на сучасніші аналоги (Noreg støtter Ukraina med langtrekkjande. 2023).

Окрім військової допомоги, британський уряд підтримує Міністерство оборони України у про-

цесі цифрової трансформації, зокрема у сфері автоматизації військового обліку. У межах проєкту Special Defence Advisor Programme, що реалізовує Посольство Великої Британії у Києві, територіальні центри комплектування та соціальної підтримки отримали технічне забезпечення для роботи із реєстром військовозобов'язаних «Оберіг». Зокрема, Україні передали 187 ноутбуків, сканерів і принтерів для полегшення процесу цифровізації облікової системи (Уряд Великої Британії передав обладнання. 2024).

Висновок. Проведене дослідження підтвердило, що Велика Британія відіграє важливу роль у забезпеченні Збройних Сил України нелетальною допомогою в умовах російсько-української війни. Механізм цієї підтримки ґрунтується на чітко визначеній договірно-правовій основі та охоплює широкий спектр напрямів співпраці, зокрема постачання зимового спорядження, засобів індивідуального захисту, транспортних засобів, радіолокаційного обладнання, а також підтримку навчально-тренувальних програм і технічного обслуговування військової техніки. Історична динаміка цього процесу свідчить про поступову трансформацію британської допомоги від епізодичних поставок до стратегічно орієнтованого та системного партнерства. У роботі не лише проаналізовано офіційні поставки, а й

висвітлено роль британських волонтерських організацій і приватного сектору у забезпеченні українських військових транспортом, засобами розмінування та іншим обладнанням. Окрему увагу приділено питанням технічного обслуговування бронетехніки й артилерійських систем на території України за участю британських компаній. Виявлено, що ключовими викликами залишаються координація дій між сторонами, оперативність постачань і забезпечення навчальних програм для ефективного використання переданих ресурсів. Аналіз показав, що британська допомога не лише задовольняє поточні потреби української армії, а й сприяє її довготривалому зміцненню. Запровадження навчальних програм, передача сучасних технологічних засобів і цифрових рішень підвищує боєздатність ЗС України та їхню адаптацію до сучасних викликів війни. Технічне обслуговування військової техніки безпосередньо в Україні, а також підтримка у сфері розмінування та радіолокаційного забезпечення свідчать про наміри Великої Британії не лише надавати разову допомогу, а й системно підтримувати оборонну інфраструктуру України. Отримані результати можуть бути використані для подальших досліджень міжнародної військової підтримки України та розроблення стратегічних підходів до її ефективного використання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Allison, G. (2024). Cook Defence Systems 'on track' to support Ukraine. URL: <https://ukdefencejournal.org.uk/cook-defence-systems-on-track-to-support-ukraine/> [дата зверн.: 09.07.2024].
- Army donates thousands of helmets to Ukraine military. (2022). URL: <https://www.army.mod.uk/news-and-events/news/2022/03/army-donates-thousands-of-helmets-to-ukraine-military/> [дата зверн.: 09.07.2024].
- Babcock ramps up UK military support to Ukraine. (2023). URL: <https://www.babcockinternational.com/news/babcock-ramps-up-uk-military-support-to-ukraine/> [дата зверн.: 08.07.2024].
- British Army trains Ukrainian soldiers in mine disposal skills. (2023). URL: <https://www.gov.uk/government/news/british-army-trains-ukrainian-soldiers-in-mine-disposal-skills> [дата зверн.: 09.07.2024].
- DE&S supports 30,000 Ukrainian recruits trained in largest UK military training effort since Second World War. (2023). URL: <https://des.mod.uk/des-supports-30000-ukrainian-recruits-trained-in-largest-uk-military-training-effort-since-second-world-war/?portfolioCats=1235%2C78%2C735%2C69%2C734> [дата зверн.: 06.07.2024].
- Ministry of Defence. (2022). URL: <https://x.com/DefenceHQ/status/1587504887138603013> [дата зверн.: 06.06.2024].
- Ministry of Defence. (2022). URL: <https://x.com/DefenceHQ/status/1599010562385580032> [дата зверн.: 06.06.2024].
- Ministry of Defence. (2023). URL: <https://x.com/DefenceHQ/status/1724033577828950510> [дата зверн.: 06.06.2024].
- Noreg støtter Ukraina med langtrekkjande artilleri og radarar. (2023). URL: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/noreg-stottar-ukraina-med-langtrekkjande-artilleri-og-radarar/id2977717/> [дата зверн.: 19.07.2024].

Pearson Engineering selected by UK MOD to provide equipment to defeat explosives in Ukraine. (2024). URL: <https://www.pearson-eng.com/news/pearson-engineering-selected-by-uk-mod-to-provide-equipment-to-defeat-explosives-in-ukraine/> [дата зверн.: 15.07.2024].

Prime Minister announces crucial winter kit delivery for Ukrainian Forces as he meets NATO Chief. (2022). URL: <https://www.gov.uk/government/news/prime-minister-announces-crucial-winter-kit-delivery-for-ukrainian-forces-as-he-meets-nato-chief> [дата зверн.: 18.07.2024].

Sheridan, D. (2023) Sadiq Khan backs down over ban on sending 4x4s to Ukraine. URL: <https://www.telegraph.co.uk/world-news/2023/12/22/johnson-attacks-mayor-flimsy-u-lez-argument-cars-ukraine/> [дата зверн.: 19.07.2024].

UK donates fleet of armoured vehicles to Ukraine to evacuate civilians from besieged areas. (2022). URL: <https://www.gov.uk/government/news/uk-donates-fleet-of-armoured-vehicles-to-ukraine-to-evacuate-civilians-from-besieged-areas> [дата зверн.: 07.06.2024].

UK military support for Ukraine continues with delivery of counter explosive ordnance equipment. (2022). URL: <https://www.gov.uk/government/news/uk-military-support-for-ukraine-continues-with-delivery-of-counter-explosive-ordnance-equipment> [дата зверн.: 05.06.2024].

UK to send scores of artillery guns and hundreds of drones to Ukraine. (2022). URL: <https://www.gov.uk/government/news/uk-to-send-scores-of-artillery-guns-and-hundreds-of-drones-to-ukraine> [Accessed: 09.07.2024].

Ukraine Counter-UAS Radar System Supplied by Blighter. (2022). URL: <https://www.blighter.com/ukraine-counter-uas-radar-system-supplied-by-blighter/> [дата зверн.: 09.07.2024].

Британія передала засоби захисту для територіальної оборони. (2022). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/brytaniya-peredala-zasoby-zahystu-dlya-terytorialnoyi-oborony/> [дата зверн.: 09.07.2024].

Британія передала зимове спорядження для 9000 українських військових. (2022). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3606077-britania-peredala-9000-ukrainskih-vijskovih-sporadzenna-dla-pidgotovki-dozimi.html> [дата зверн.: 19.07.2024].

Британське місто передало мікроавтобус для медиків тероборони на Дніпропетровщині. (2023). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3798065-britanske-misto-peredalo-mikroavtobus-dla-medikiv-teroboroni-na-dnipropetrovsini.html> [дата зверн.: 19.07.2024].

Британські компанії допоможуть Україні з ремонтом артилерії та виробництвом дронів. (2023). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3801682-britanski-kompanii-dopomozut-ukraini-z-remontom-artilerii-ta-virobnictvom-droniv.html> [дата зверн.: 09.07.2024].

Британські фермери пожертвували ЗСУ власні позашляховики. (2023). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/brytanski-fermery-pozhertvuvali-zsu-vlasni-pozashlyahovyky/> [дата зверн.: 03.07.2024].

Велика Британія передасть Україні машину розмінування Minewolf 370. (2024). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/velyka-brytaniyi-peredast-ukrayiny-mashynu-rozminuvannya-minewolf-370/> [дата зверн.: 19.07.2024].

Генеральний штаб ЗСУ / General Staff of the Armed Forces of Ukraine. (2022). URL: <https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua/posts/pfbid02mCLmZ4KfYhRdp8ecry8EiEMhomBUyZ7DjDtrVK2GcZHAGka3MXzGVWdQsxsL6L6pl> [дата зверн.: 09.07.2024].

Генеральний штаб ЗСУ / General Staff of the Armed Forces of Ukraine. (2023). URL: https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua/posts/497442309235519/?paipv=0&eav=AfZSrm4x0Db-bM0xU80_3LjzuoAuxBSFwjagvTgB3aSZZVC824rG1bXEUv-gDEaR00&_rdr [дата зверн.: 25.06.2024].

На озброєння ЗСУ надійшов британський контрбатареєний радар ARTHUR. (2022). URL: <https://mil.in.ua/uk/news/na-ozbroyennya-zsu-nadijshov-brytanskyj-kontrbatarejnyj-radar-arthur/> [дата зверн.: 09.07.2024].

Угруповання Об'єднаних сил / Joint Forces Task Force. (2022). URL: <https://fb.watch/roCWdKKpn4/> [дата зверн.: 09.07.2024].

Уряд Великої Британії передав обладнання для роботи з реєстром «Оберіг». (2024). URL: <https://www.mil.gov.ua/news/2024/04/18/uryad-velikoi-britanii-peredav-obladnannya-dlya-roboti-z-reestrom/> [дата зверн.: 12.07.2024].

REFERENCES

Allison, G. (2024). Cook Defence Systems 'on track' to support Ukraine. URL: <https://ukdefencejournal.org.uk/cook-defence-systems-on-track-to-support-ukraine/> [Accessed: 09.07.2024]. [in English].

Army donates thousands of helmets to Ukraine military. (2022). URL: <https://www.army.mod.uk/news-and-events/news/2022/03/army-donates-thousands-of-helmets-to-ukraine-military/> [Accessed: 09.07.2024]. [in English].

Babcock ramps up UK military support to Ukraine. (2023). URL: <https://www.babcockinternational.com/news/babcock-ramps-up-uk-military-support-to-ukraine/> [Accessed: 08.07.2024]. [in English].

British Army trains Ukrainian soldiers in mine disposal skills. (2023). URL: <https://www.gov.uk/government/news/british-army-trains-ukrainian-soldiers-in-mine-disposal-skills> [Accessed: 09.07.2024]. [in English].

Brytaniia peredala zasoby zakhystu dlia terytorialnoi oborony. (2022). [Britain has transferred protective equipment for Territorial defence]. URL: <https://mil.in.ua/uk/news/brytaniya-peredala-zasoby-zakhystu-dlya-terytorialnoyi-oborony/> [Accessed: 09.07.2024]. [in Ukrainian].

Brytaniia peredala zymove sporiadzhennia dlia 9000 ukrainskykh viiskovykh. (2022). [Britain has transferred winter equipment for 9,000 Ukrainian soldiers]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3606077-britania-peredala-9000-ukrainskih-vijskovih-sporadzhenna-dla-pidgotovki-do-zimi.html> [Accessed: 19.07.2024]. [in Ukrainian].

Brytanske misto peredalo mikroavtobus dlia medykyv teroborony na Dnipropetrovshchyni. (2023). [British city donates minibus for Territorial defence medics in Dnipropetrovsk region]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3798065-britanske-misto-peredalo-mikroavtobus-dla-medikiv-teroboroni-na-dnipropetrovsini.html> [Accessed: 19.07.2024]. [in Ukrainian].

Brytanski fermery pozhertvuvaly ZSU vlasni pozashliakhovyky. (2023). [British farmers donated their own SUVs to the Ukrainian Armed Forces]. URL: <https://mil.in.ua/uk/news/brytanski-fermery-pozhertvuvaly-zsu-vlasni-pozashlyahovyky/> [Accessed: 03.07.2024]. [in Ukrainian].

Brytanski kompanii dopomozhut Ukraini z remontom artilerii ta vyrobnytstvom droniv. (2023). [British companies will help Ukraine with artillery repair and drone production]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3801682-britanski-kompanii-dopomozut-ukraini-z-remontom-artilerii-ta-virobnictvom-droniv.html> [Accessed: 09.07.2024]. [in Ukrainian].

DE&S supports 30,000 Ukrainian recruits trained in largest UK military training effort since Second World War. (2023). URL: <https://des.mod.uk/des-supports-30000-ukrainian-recruits-trained-in-largest-uk-military-training-effort-since-second-world-war/?portfolioCats=1235%2C78%2C735%2C69%2C734> [Accessed: 06.07.2024]. [in English].

Generalnyi shtab ZSU / General Staff of the Armed Forces of Ukraine. (2022). URL: <https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua/posts/pfbid02mCLmZ4KfYhRdp8ecry8EiEMhomBUyZ7DjDtrVK2GcZHAGka3MXzGVWdQsxsL6L6pl> [Accessed: 09.07.2024]. [in Ukrainian].

Generalnyi shtab ZSU / General Staff of the Armed Forces of Ukraine. (2023). URL: https://www.facebook.com/GeneralStaff.ua/posts/497442309235519/?paipv=0&eav=AfZSrm4x0Db-bM0xU80_3LjzuoAuxBSFwjagvTgB3aSZZVC824rG1bXEUv-gDEaR00&_rdr [Accessed: 25.06.2024]. [in Ukrainian].

Ministry of Defence. (2022). URL: <https://x.com/DefenceHQ/status/1587504887138603013> [Accessed: 06.06.2024]. [in English].

Ministry of Defence. (2022). URL: <https://x.com/DefenceHQ/status/1599010562385580032> [Accessed: 06.06.2024]. [in English].

Ministry of Defence. (2023). URL: <https://x.com/DefenceHQ/status/1724033577828950510> [Accessed: 06.06.2024]. [in English].

Na ozbroiennia ZSU nadiishov brytanskyi kontrbatareinyi radar ARTHUR. (2022). [The Ukrainian Armed Forces have adopted a British counter-battery radar]. URL: <https://mil.in.ua/uk/news/na-ozbroyennya-zsu-nadijshov-brytanskyj-kontrbatarejnyj-radar-arthur/> [Accessed: 09.07.2024]. [in Ukrainian].

Norway supports Ukraine with long-range artillery and radar. (2023). URL: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/noreg-stottar-ukraina-med-langtrekkjande-artilleri-og-radarar/id2977717/> [Accessed: 19.07.2024]. [in Norwegian].

Pearson Engineering selected by UK MOD to provide equipment to defeat explosives in Ukraine. (2024). URL: <https://www.pearson-eng.com/news/pearson-engineering-selected-by-uk-mod-to-provide-equipment-to-defeat-explosives-in-ukraine/> [Accessed: 15.07.2024]. [in English].

Prime Minister announces crucial winter kit delivery for Ukrainian Forces as he meets NATO Chief. (2022). URL: <https://www.gov.uk/government/news/prime-minister-announces-crucial-winter-kit-delivery-for-ukrainian-forces-as-he-meets-nato-chief> [Accessed: 18.07.2024]. [in English].

Sheridan, D. (2023). Sadiq Khan backs down over ban on sending 4x4s to Ukraine. URL: <https://www.telegraph.co.uk/world-news/2023/12/22/johnson-attacks-mayor-flimsy-ulez-argument-cars-ukraine/> [Accessed: 19.07.2024]. [in English].

Uhrupovannia Obiednanykh syl / Joint Forces Task Force. (2022). URL: <https://fb.watch/roCWdKKpn4/> [Accessed: 09.07.2024]. [in Ukrainian].

UK donates fleet of armoured vehicles to Ukraine to evacuate civilians from besieged areas. (2022). URL: <https://www.gov.uk/government/news/uk-donates-fleet-of-armoured-vehicles-to-ukraine-to-evacuate-civilians-from-besieged-areas> [Accessed: 07.06.2024]. [in English].

UK military support for Ukraine continues with delivery of counter explosive ordnance equipment. (2022). URL: <https://www.gov.uk/government/news/uk-military-support-for-ukraine-continues-with-delivery-of-counter-explosive-ordnance-equipment> [Accessed: 05.06.2024]. [in English].

UK to send scores of artillery guns and hundreds of drones to Ukraine. (2022). URL: <https://www.gov.uk/government/news/uk-to-send-scores-of-artillery-guns-and-hundreds-of-drones-to-ukraine> [Accessed: 09.07.2024]. [in English].

Ukraine Counter-UAS Radar System Supplied by Blighter. (2022). URL: <https://www.blighter.com/ukraine-counter-uas-radar-system-supplied-by-blighter/> [Accessed: 09.07.2024]. [in English].

Uriad Velykoi Brytanii peredav obladnannia dlia roboty z reiestrom “Oberih”. (2024). [The British government has provided equipment for working with the “Oberih” registry]. URL: <https://www.mil.gov.ua/news/2024/04/18/uryad-velikoi-britanii-peredav-obladnannya-dlya-roboti-z-reiestrom/> [Accessed: 12.07.2024]. [in Ukrainian].

Velyka Brytaniia peredast Ukraini mashynu rozminuvannia Minewolf 370. (2024). [Great Britain to transfer Minewolf 370 demining vehicle to Ukraine]. URL: <https://mil.in.ua/uk/news/velyka-brytaniyi-peredast-ukrayiny-mashynu-rozminuvannya-minewolf-370/> [Accessed: 19.07.2024]. [in Ukrainian].

Serhii RUDKO

PhD of Historical Sciences, Associate Professor

Hetman Petro Sahaidachnyi National Army Academy

(Lviv, Ukraine)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4734-4276>

ESTABLISHING A MECHANISM FOR PROVIDING NON-LETHAL ASSISTANCE BY THE UK TO ENHANCE THE COMBAT CAPABILITY OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE (2022–2024)

The article analyses the scope and directions of the UK's non-lethal aid and assistance to the Ukrainian Defence Forces from 2022 to 2024 in the context of the full-scale russian-Ukrainian war. The author focuses on the importance of the systemic support provided by the United Kingdom to enhance Ukraine's defence capabilities. In particular, it has been examined the supply of personal protective equipment, including helmets and body armour; winter gear; demining equipment, vehicles, radar equipment and other types of material support. A significant emphasis is placed on the training programmes for Ukrainian servicemen implemented as part of Operation Interflex. The maintenance and repair of armoured vehicles and artillery systems carried out on the territory of Ukraine with the participation of British companies such as Babcock International, has been covered. The role of British volunteer organisations, communities and small businesses in providing the Armed Forces of Ukraine with vehicles and other non-lethal equipment has also been considered. In the article, the UK's contribution to the digitalization of Ukraine's military system, in particular the supply of technical equipment for the registers of persons liable for military service has been highlighted. The author outlines the impact of this assistance on enhancing the military capabilities of the Ukrainian army and improving the conditions for performing combat missions in winter. The paper draws on a wide range of sources, including official statements of the UK Ministry of Defence, analyses of specialized military portals (Military, Army Be the Best, UK Defence Journal) and media publications. The conclusions indicated that the UK's support is of strategic importance for Ukraine and has a long-term impact on its defence capabilities.

Keywords: *russian-Ukrainian war, international military assistance, non-lethal weapons, International Fund for Ukraine, United Kingdom, Armed Forces of Ukraine, Operation Interflex.*